

УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ - СКОПЈЕ

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“ – СКОПЈЕ

**ПРЕДЛОГ-ПРОЕКТ ЗА ПОВТОРНА АКРЕДИТАЦИЈА
НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА ОД ВТОР ЦИКЛУС СТУДИИ ПО
МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК
НА ФИЛОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“**

Скопје, 2018

**СТУДИСКИ ПРОГРАМИ НА ВТОР ЦИКЛУС
МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК**

ПРВ СЕМЕСТАР – зимски	Број на часа	Статус	Број на кредити	Забелешки
Општ задолжителен предмет	15	задолжителен	9	еден
Предмет од потесната специјалност 1	15	изборен 1 од изборна група 1	8	еден од неколку предмети
Предмет од потесната специјалност 2	15	изборен 2 од изборна група 2	8	еден од неколку предмети

ВТОР СЕМЕСТАР – летен	Број на часа	Статус	Број на кредити	Забелешки
Истражувачки методологии и техники на научна работа	15	задолжителен	9	еден
Предмет од потесната специјалност 3 (УКИМ)	15	изборен 3 од изборна група 3	8	еден од неколку предмети

Во првиот семестар кандидатот има **еден општ задолжителен** предмет .

Кандидатот избира **два изборни предмети од потесна специјалност** од листата на предмети,
по **еден** од соодветните **изборни групи (1 и 2)**.

Во вториот семестар кандидатот има **еден задолжителен** предмет и избира **еден изборен
предмет од потесна специјалност** од изборна група 3 и од листата на предмети од УКИМ.

Подготовка и истражување	Број на часа	Број на кредити
Елаборат	10	3
Магистерски труд	/	15

- Кандидатот самостојно или во договор со менторот ги избира предметите од листата на понудени предмети од соодветните изборни групи на предмети.

Студии од втор циклус: МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК

ПРВ – ЗИМСКИ СЕМЕСТАР

Општ задолжителен предмет

	Назив на предметот	Статус	Број на часа	Број на кредити
1.	Современи лингвистички теории	3	15	9

Предмет од потесната специјалност (Изборна група 1)

Студентот избира еден предмет

	Назив на предметот	Статус	Број на часа	Број на кредити
	Актуелни лингвистички проучувања на македонскиот јазик	И	15	8
	Историјата на македонскиот јазик со дијахрониска лингвистика	И	15	8
	Теориски пристапи во усвојувањето и учењето втор/странски јазик	И	15	8

Предмет од потесната специјалност (Изборна група 2)

Студентот избира еден предмет

	Назив на предметот	Статус	Број на часа	Број на кредити
1.	Лексичка семантика	И	15	8
2.	Македонските дијалекти во балкански контекст	И	15	8
3.	Македонска ономастика	И	15	8

ВТОР – ЛЕТЕН СЕМЕСТАР

Задолжителен предмет

	Назив на предметот	Статус	Број на часа	Број на кредити
1.	Истражувачки методологии и техники на научна работа	3	15	9

Предмет од потесната специјалност (УКИМ и Изборна група 3)

Студентот избира еден предмет од изборна група 3 или од листата на УКИМ

	Назив на предметот	Статус	Број на часа	Број на кредити
1.	Македонскиот јазик како странски (усвојување, настава и оценување)	И	15	8
2.	Избрани теми од контрастивната анализа меѓу македонскиот и словенечкиот јазик и култура	И	15	8
3.	Избрани теми од контрастивната анализа меѓу македонскиот и хрватскиот јазик и култура	И	15	8

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ

Задолжителен предмет

1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕНИ ЛИНГВИСТИЧКИ ТЕОРИИ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	9
8.	Наставник	проф. д-р Људмил Спасов, проф. д-р Димитар Пандев и други професори од Катедрата			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Продлабочување и надградување на стекнатото знаење од додипломските студии во теоријата и методологијата на проучување на јазикот. Употреба на современите лингвистички теории во изработка на самостојни научноистражувачки трудови.				
11.	Содржина на предметната програма: Овој курс ги опфаќа современите лингвистички теории од 70-тите години на 20-иот век до денес во следните области: Структурна и функционална лингвистика (фонологија, морфологија, синтакса, лексикологија и зборообразување). Антропоцентрична лингвистика. Семантика и прагматика. Текст-лингвистика и дискурсна лингвистика.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	225 часа			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	60 часа	
		16.2	Самостојни задачи	50 часа	
		16.3	Домашно учење	100 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	50 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	/ бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	30 бодови			

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		/			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.бро j	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Hagège, Claude	Struktura jezika	Školska knjiga, Zagreb	1995
		2.	Chandler, Daniel	Semiotics. The basics.	Routledge, London and New York	2007
		3.	Langacker, Ronald W.	Cognitive Linguistics, Research: Investigations in Cognitive Grammar	Berlin, DEU: Mouton de Gruyter,	2009
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.бро j	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Људмил Спасов	„Структуралистичка лингвистика“ <i>Јазикот на денешен - јазикот наш насушен</i> , кн. 27, с. 58-76	ИМЈ „Крсте Мисирков“, Скопје	2016
		2.	Димитар Пандев	Општа реторика	Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје	2014
	3.	Људмил Спасов	„Значењето на Граматаката на Хорас Г. Лант за афирмацијата на македонскиот јазик“	Скопје: Фондација Отворено општество - Македонија,	2012	

				во Grammar of the Macedonian literary language (фототипско издание).		
		4.	електронско списание со отворен пристап	Language Science Press	http://langsci-press.org	различни годишта
		5.	електронско списание со отворен пристап	Suvremena lingvistika	https://bib.irb.hr/datoteka/639746.Nina_1.pdf Hrvatsko filološko društvo. Zagrebački lingvistički krug.; Sveučilište u Zagrebu. Zavod za lingvistiku. Zagreb : Školska knjiga	различни годишта

Предмети од потесната специјалност (Изборна група 1)

1.	Наслов на наставниот предмет	АКТУЕЛНИ ЛИНГВИСТИЧКИ ПРОУЧУВАЊА НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра:			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска, проф. д-р Катерина Велјановска, , проф. д-р Славица Велева, проф. д-р Татјана Гочкова-Стојановска, проф. д-р Анета Дучевска, проф. д-р Искра Пановска-Димкова, проф. д-р Симон Саздов, проф. д-р Људмил Спасов, проф. д-р Станислава-Сташа Тофоска, доц. д-р Гордана Алексова			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции):	Да се продлабочи и да се прошири стекнатото знаење од додипломските студии. Оспособеност за користење на современите сознанија во проучувањето на македонскиот јазик и нивна примена во самостојни научни трудови.			
11.	Содржина на предметната програма:	Увид и запознавање со новите лингвистички проучувања во областа на македонскиот јазик (фонологија, морфологија, лексикологија, фразеологија, семантика, синтакса)			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часа			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	часа	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часа	
		16.2	Самостојни задачи	35 часа	
		16.3	Домашно учење	100 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	50 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	30 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	

19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		/		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
Задолжителна литература					
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Ljudmil Spasov Jani Korhonen, Maxim Makartsev, Milica Petruševska	Ethnic and linguistic minorities in the border region of Albania, Greece, and Macedonia: An overview of legal and societal status (Slavica Helsingiensia 49)	Helsinki: Department of Modern Languages University of Helsinki, 13-49	2016
	2.	Катерина Велјановска	Животниот циклус во фразеологијата, во SLAVOFRAZ 2016: Phraseologie und (naive) Psychologie	University of Hamburg	2018
	3.	Славица Велева	Зборообразувањето и функционалните стилови во македонскиот јазик, во Зборник од предавања на XLIV на МСМЈЛК	Меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура, Скопје	2012
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	С. Саздов	За некои концептуални метафори според кои (не) се живее во Македонија, во Balcanistica 30:2, 2017, edt. Donald L.Dyer, str. 287-294,	The University of Mississippi Printing, USA	2017
	2.	Тофоска, Ст.	Функцијата на префиксите во определување на видското значење на глаголите во македонскиот јазик“.In: Balkanistica 30: 2 , 2017, 351-372.	The University of Missisipi Printing, USA	2017
	3.	Искра Пановска- Димкова	Accompanying indicators of habitualness in modern Macedonian. Глагольный вид. Грамматическое значение и контекст	Die Welt der Slaven. Sammelbände - Сборники. 56. München: Verlag Otto Sagner, 381-388	2015
	4.	Татјана Гочкова- Стојановска	„Статусот на македонскиот јазик и јазичното планирање“ во Годишен зборник на Филолошкиот факултет. – Скопје: 2015/16,35-43.	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ од Скопје, Филолошки факултет „Блаже Конески“,	2015
	5.	Аризанковска, Лидија	Зборообразувањето како дел од македонската наука за јазикот од теоретски и	Slavica Varia Halensia, Bd. 12, LIT- Verlag Dr. W Hopf,	2014

				прагматички аспект, во <i>Slawische Wortbildung im Vergleich: Theoretische und pragmatische Aspekte</i> , 2014: 435-445.	Berlin	
		6.	Анета Дучевска	„Реченица-текст-контекст”, Предавања од 43. Меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура	Меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура. Скопје,	2010
		7.	Гордана Алексова	Значењето на целите и задачите за развојните фази на наставната единица, во Литературен збор, 4-6, 133-141.	Скопје	2015

1.	Наслов на наставниот предмет	ИСТОРИЈА НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК СО ДИЈАХРОНИСКА ЛИНГВИСТИКА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра за македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	проф. д-р Људмил Спасов, проф. д-р Емилија Црвенковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	соодветни квалификации на предметите од областа на општата и теоретската дијахрониска и синхрониска лингвистика и од историската граматика на македонскиот јазик и историјата на македонскиот писмен јазик			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): совладување на теоријата на предметот и оспособување за изработка на монографија од областа на историјата и/или од дијахрониската лингвистика.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Дијахрониска лингвистика: а. Принципи, методи и цели на дијахрониската лингвистика; б. Младограматичарите и историјата на јазикот; в. Структурализмот и историјата на јазикот; г. Генеративната граматика и историјата на јазикот 2. Историската фонологија и историската граматика на македонскиот јазик и историјата на македонскиот писмен јазик: а. Избрани партии од историската фонологија, историската граматика и развојот на писмениот македонски јазик; б. Поврзаноста на општествените промени со промените во јазикот; в. Македонскиот деветнаесетти век и поставувањето на основите на македонскиот литературен/стандарден јазик; г. Јазичните погледи на одделни македонски преродбеници; д. Делото на Мисирков и проектот за кодификација на македонскиот јазик; г. Делото на Блаже Конески и чинот на кодификацијата на македонскиот јазик ; ё) Процесите на кодификација на европските јазици во однос на кодификацијата на македонскиот јазик (споредбена анализа)				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часа			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часа	
		16.2	Самостојни задачи	35 часа	
		16.3	Домашно учење	100 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	50 бодови		

	17.2.	Успешно реализирани лаборатор-риски/аудиторски вежби	бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	30 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет)	(F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест)	(E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум)	(D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум)	(C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет)	(B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет)	(A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит				
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.бр ој	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Блаже Конески	Историска фонологија на македонскиот јазик	МАНУ, Скопје	2001.
	2.	Ljiljana Subotić	Dijahronijska lingvistika,	Filozofski fakultet, Novi Sad,	2002.
	3.	Jouko Lindstest	Kontakto kun Balkano,	Helsinki,	2005
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.бр ој	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Људмил Спасов	Избрани поглавја од историјата на македонскиот писмен јазик / Бојата на јазикот, прв дел,	Култура, Скопје	2005
	2.	Људмил Спасов	Избрани поглавја од историјата на македонскиот писмен јазик / Бојата на јазикот, втор дел,	Култура, Скопје	2006
	3.	Димитар Пандев	Вовед во македонистиката	Македонска реч, Скопје	2009.
	4.	Е. Црвенковска, Л. Макаријоска.	Орбелски триод.	Стари текстови X. Скопје	2010
	5.	Емилија Црвенковска	Првобитниот словенски комплекс на богослужбени книги по византиски обред („корпусот на Климент“) и	Slověne = Словяне, International Journal of	2016

				формирањето на македонската редакција на црковнословенскиот	Slavic Studies, № 2, 2016, 198-230.	
--	--	--	--	---	---	--

1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕОРЕТСКИ ПРИСТАПИ ВО УСВОЈУВАЊЕТО И УЧЕЊЕТО ВТОР/ СТРАНКИ ЈАЗИК			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра за македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	проф. д-р Станислава-Сташа Тофоска, доц. д-р Гордана Алексова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите ќе знаат/умеат: <ul style="list-style-type: none"> • да применуваат посебен пристап во наставата по мајчин (прв) јазик наспрема наставата по втор/странски јазик; • да ги препознаваат развојните фази во учењето и усвојувањето на втор/ странски јазик • да развиваат подобри вештини на владеење на македонскиот јазик кај изучувачите (учениците и студентите), користејќи соодветни стратегии за определена целна група. 				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во дисциплината усвојување втор/странски јазик. Одредување на основните поими (прв јазик (J1)/ втор јазик (J2), втор vs. странски јазик, меѓујазик, усвојување vs. учење; способност; мотивација и др.) и увид во разликите во терминологијата во различни средини. Надворешни и внатрешни фактори што влијаат врз процесот на усвојување втор јазик: ставовите и мотивациите за учење, социолингвистичките фактори, блискост/ сродност со првиот јазик и сл. Развојни фази во усвојувањето на втор/ странски јазик; позитивен и негативен пренос од првиот (мајчиниот) јазик. Усвојување на првиот јазик наспрема усвојувањето втор/ странски јазик: сличности и разлики во учењето и наставата. Избор на стратегии за подучување на втор/странски јазик во зависност од целната група на изучувачи. Стекнување комуникациски компетенции преку развивање на јазичните вештини. Сите теоретски прашања ќе се разгледуваат и врз конкретен материјал од македонскиот јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часа			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часа	
		16.2	Самостојни задачи	35 часа	

		16.3	Домашно учење	100 часа	
17.	Начин на оценување				
17.1.	Тестови	50 бодови			
17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	/			
17.3.	Активност и учество	20 бодови			
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	30 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		предадена семинарска работа Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Lourdes Ortega	Understanding Second Language Acquisition (Understanding Language)	Hodder Education	2009
	2.	Z. Jelaska i dr.	Hrvatski kao drugi i strani jezik	Hrvatska zaklada za znanost	2005
	3.	Цвикиќ и Петроска (уред.)	Прв, втор, друг јазик: хрватско-македонски споредби (Зборник)	Hrvatsko filološko društvo (ffzg.unizg.hr/fisol/zbornik).	2013 (2010)
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	група автори	Прирачник за наставата по немајчин јазик	British council, Скопје	2011
	2.	Muriel Saviile-Troike	Introducing Second Language Acquisition	Cambridge University Press	2006
	3.	N. Hornberger & McKay	“Language and Education” Sociolinguistics and Language Teaching	Multilingual Matters	1996/2010

Предмети од потесната специјалност (Изборна група 2)

1.	Наслов на наставниот предмет	ЛЕКСИЧКА СЕМАНТИКА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра за македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	проф. д-р Станислава-Сташа Тофоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите ќе знаат: 1. да ги анализираат значењата на изразите, да ги одредат нивните семантички компоненти и да ги дефинираат користејќи семантички метајазик; 2. да ги препознаат повеќезначните изрази и да ги диференцираат врз основа на структурата и организацијата на нивните семантички компоненти; 3. самостојно да изработат истражувачки труд кој ќе се занимава со лексичко-семантичка анализа.				
11.	Содржина на предметната програма: Местото и улогата на семантиката како дел од општата теорија на јазикот. Моделот значење>текст и неговата примена во описот на јазикот. Поимот ‘лексичко значење’. Лексичкото наспрема граматичкото значење. Компоненти на лексичкото значење. Компоненцијална анализа на лексичките значења на изразите. Семантичкиот јазик како средство за дефинирање на лексичките значења, правила за дефинирање на лексичките значења. Поврзаноста на длабинската синтаксичка структура на еден израз (збор) со дефинирањето на неговото лексичко значење. Дефинирање и парафразирање; општи карактеристики на средствата за парафразирање. Семантичките парафрази и лексикографските дефиниции. Полисимијата во јазикот како резултат на семантичка деривација. Регуларна полисемија (повеќезначност) кај именките, глаголите, придавките. Врската меѓу полисемијата и зборобразувањето.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часа			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часа	
		16.2	Самостојни задачи	35 часа	
		16.3	Домашно учење	100 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		

	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		/		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		30 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Апресјан Ј.Д. Aprsjan J.D.	Лексическая семантика (синонимические средства языка) Semantyka leksykalna. Synonimiczne środki języka. (прев. на полски)	Наука, Москва Ossolineum, Wrocław	1995 2000
		2.	Cruse, Alan	Lexical Semantics	Cambridge University press	1995
		3.	Гортан-Премк Д.	Полисемија	Институт за српски језик САНУ, Београд	1997
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Cruse, Alan	Meaning in Language	Oxford	2004
		2.	Тофоска Ст.	Семантика на теличните глаголи во македонскиот јазик, Скопје 2017, 208 стр.	авторско издание	2017
	3.	Драгићевић Р.	Лексикологија српског језика	Завод за уџбенике, Београд	2010	
			одделни статии и друга литература во зависност од интересот на студентите			

1.	Наслов на наставниот предмет	МАКЕДОНСКИТЕ ДИЈАЛЕКТИ ВО БАЛКАНСКИ КОНТЕКСТ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	7
8.	Наставник	проф. д-р Марјан Марковиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на теоријата на предметот и оспособување за изработка на монографија				
11.	Содржина на предметната програма: Овој предмет го потенцира регионалниот и интердисциплинарниот пристап кон Балканските студии, фокусирајќи се на балканските јазици како моќно комуникациско орудие за меѓусебно јазично и културно разбирање. Ќе се проучуваат јазичните и културните карактеристики на Балканот. Постдипломците се запознаваат со историскиот развој на македонскиот јазик во балкански контекст и местото на македонскиот јазик меѓу јазиците од Балканскиот јазичен сојуз. Фокусот е на дијалектите на македонскиот јазик во балкански контекст (со посебен осврт на западното македонско наречје). Преку различните поттеми постдипломците ќе се оспособат да ги проучуваат сопствените и другите јазици и култури и ќе можат да го применат тој компаративен пристап во изработка на монографии и други синтетизирани трудови.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часа			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часа	
		16.2	Самостојни задачи	35 часа	
		16.3	Домашно учење	100 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	50 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	/бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	30 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	

		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Петар Хр. Илиевски	Балканолошки лингвистички студии	ИМЈ “Крсте Мисирков,, Скопје	1998
	2.	Блаже Конески	Историја на македонскиот јазик	Култура, Скопје	1981
	3.				
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Божидар Видоески	Дијалектите на македонскиот јазик - Том 1-3	МАНУ, Скопје	1999
	2.				
	3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	МАКЕДОНСКА ОНОМАСТИКА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра за македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	проф. д-р Симон Саздов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите стекнуваат знаења од областа на македонската ономастика: 1. Способност за толкување антропономастички теми. 2. Способност за толкување топономастички теми. 3. Способност за практична примена на стекнатите теоретски знаења (на пр., заземање став кон конкретно лично име, машките форми на женските презимиња, заземање став кон обидите да се преведуваат топонимите и сл.).				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во ономастиката: предмет на проучување на ономастиката; ономастиката како дел од науката за јазикот; ономастиката и другите лингвистички дисциплини. Развојот на македонската ономастика. Антропономастика: системот на именување кај Македонците; личното име; хипокористика; презиме; прекар. Топономастика: ојкономастика; хидрономастика; орономастика. Ономастиката и нормата. Ономастиката од социолингвистички аспект.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часа			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часа	
		16.2	Самостојни задачи	35 часа	
		16.3	Домашно учење	100 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	/ бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска	20 бодови		

		работа				
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Трајко Стаматоски	Македонска ономастика	ИМЈ Крсте Мисирков, Скопје	1990
		2.	Блаже Конески	Македонски места и имиња	НИО Студентски збор, Скопје	1991
		3.	Трајко Стаматоски, Маринко Митков	Јазикот на имињата	Матица македонска, Скопје и Мелбурн	2000
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Трајко Стаматоски	На ономастички теми	ИМЈ Крсте Мисирков, Скопје	2002
		2.	Трајко Стаматоски и др.	Речник на презимињата кај Македонците	ИМЈ Крсте Мисирков, Скопје	1994, 2001
3.		Љубица Станковска	Речник на личните имињата кај Македонците	Авторско издание, Скопје	1992	

ВТОР СЕМЕСТАР

Задолжителен предмет

1.	Наслов на наставниот предмет	ИСТРАЖУВАЧКИ МЕТОДОЛОГИИ И ТЕХНИКИ НА НАУЧНА РАБОТА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра за македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 2 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	9
8.	Наставник	проф. д-р Емилија Црвенковска, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите се запознаваат со современите методи/пристапи за осмислување и спроведување на научно истражување од областа на македонистиката, како и со техниките за пишување на магистерски труд.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Вовед. Методологија и истражувачки методи во филологијата/ лингвистиката: споредбено-историски проучувања; контрастивна анализа; интердисциплинарни истражувања; квантитативен метод и др. 2. Подготовка на истражувањето. Одбирање на потесната област за истражување. Специфичности на истражувањето во дадената област. Претходни истражувања во областа кај нас и во светот. Формулирање на темата, поставување на хипотези и определување на корпусот за истражување. Образложување на темата и изготвување на план за работа. Собирање на библиографија. 3. Истражувачка фаза: ексцерпција на материјалот од примарни и од секундарни извори. Класификација на примерите. Анализа на материјалот. 4. Пишување на магистерскиот труд. Структура на магистерскиот труд: содржина, апстракт, вовед, цел на истражувањето, преглед на досегашните истражувања од потесната област, методи на истражувањето и материјали, резултати, заклучоци, резиме на македонски јазик, резиме на англиски јазик, список на користена литература, список на кратенки, список на извори, прилози. Проверка на граматичката, правописната и стилската коректност на трудот. Техничко оформување на трудот. 5. Подготовка на презентација за одбрана на трудот				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	225 часа			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	60 часа	
		16.2	Самостојни задачи	50 часа	
		16.3	Домашно учење	100 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	50 бодови		

	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	/		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	30 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Пипер, П.	Методологија лингвистичких истраживања	Филозофски факултет, Београд	2000
	2.	Hacker, D.	The Bedford handbook	Boston-New York	2003
	3.	Kate L. Turabian, Wayne C. Booth	A Manual for Writers of Research Papers, Theses, and Dissertations, Eighth Edition: Chicago Style for Students and Researchers, 16th edition	Chicago Uni. Press	2010
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Mann, Ch., Stewart, F.	Internet Communication and Qualitative Research: A Handbook of Researching Online	Sage Publications	2000
	2.	Еко, У.	Kako se piše diplomski rad	Beograd: Narodna knjiga/Alfa	2000
	3.	Панзова, В.	Науката како занает	Филозофски факултет, Скопје	2003

Предмети од потесната специјалност (Изборна група 3)

1.	Наслов на наставниот предмет	МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК КАКО СТРАНСКИ (усвојување, настава и оценување)			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 2 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	проф. д-р Татјана Гочкова-Стојановска проф. д-р Искра Пановска-Димкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се добијат продлабочени сознанија за теориските и методолошките пристапи во процесот на усвојување странски јазик. Практичен пристап кон релевантните методи при изведување на наставата по странски јазик. Примена на шесте рамништа за познавање на јазикот според Заедничката европска рамка за референтност на јазиците во изготвувањето на дескриптори за македонскиот јазик како странски. Анализа на техниките за тестирање во согласност со Европската рамка за референтност на јазиците и нивна примена во областа македонски јазик како странски.				
11.	Содржина на предметната програма: Принципи на процесот на усвојувањето на странскиот јазик. Предавање на македонскиот јазик како странски со примена на четирите јазични вештини: слушање, читање, пишување и зборување. Релевантни методи за изведување на настава по странски јазик. Комуникативен пристап. Рамништа на познавање на јазикот според Заедничката европска референтна рамка за јазиците. Примена на Заедничката европска референтна рамка за јазиците во трите главни компоненти на областа македонски јазик како странски: настава, учење и оценување. Типови тестови. Тест по македонски јазик како странски (за почетно, средно и напредното рамниште) – ТЕМАК. Тестирање на јазичните вештини: разбирање преку слушање, разбирање преку читање, пишување, зборување - според европски стандарди.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часа			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часа	
		16.2	Самостојни задачи	35 часа	
		16.3	Домашно учење	100 часа	

17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			60 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби			0 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)				до 50 бода	5 (пет) (F)
					од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
					од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
					од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
					од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
					од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит				Предметот да е запишан во соодветниот семестар	
20.	Јазик на кој се изведува наставата				македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата				Евалуација / самоевалуација	
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Заедничка европска референтна рамка за јазиците	Council of Europe	2012
		2.	Diane Larsen-Freeman	Techniques and Principles in Language Teaching	Oxford University Press	1986
		3.	Harold S. Madsen	Techniques in Testing	Oxford University Press	1983
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Catherine J. Doughty, Michael H. Long (editors)	The Handbook of Second Language Acquisition	Blackwell Handbooks in Linguistics	2005
		2.		Manual for Language Test Development and Examining	Council of Europe	2011
3.		Гочкова-Стојановска Т., Минова-Ѓуркова Л., Пановска-Димкова И.	Македонскиот јазик како странски: примена на техниките за тествитање според европски стандарди	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје	2007	

1.	Наслов на наставниот предмет	ИЗБРАНИ ТЕМИ ОД КОНТРАСТИВНАТА АНАЛИЗА МЕЃУ МАКЕДОНСКИОТ И СЛОВЕНЕЧКИОТ ЈАЗИК И КУЛТУРА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 2 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Обука на кадар кој се насочува во научно-истражувачката дејност од областа на контрастивните проучувања, и тоа меѓу македонскиот и словенечкиот јазик, а преку примена на современите лингвистички и културолошки теории.				
11.	Содржина на предметната програма: Разгледување теми од областа на контрастивните прочувања, и тоа пред се од областа на проучувањата меѓу македонскиот и словенечкиот јазик на сите рамништа (фонолошко, граматичко, лексичко и текстуално) и културата.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часа			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часа	
		16.2	Самостојни задачи	35 часа	
		16.3	Домашно учење	100 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	50 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	/		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	30 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик/словенечки јазик			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Торorišič, J.	Slovenska slovnica	Založba Obzorja, Maribor	2000
	2.	Конески, Бл.	Граматика на македонскиот литературен јазик	Просветно дело, Скопје	2004
	3.	Угринова-Скаловска, Р.	Споредбена граматика на словенските јазици	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје	1994
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Пипер Предраг (ред.)	Јужнословенски јазици: граматичке структуре и функции.	Београдска књига, Београд	2009
	2.	Аризанковска Лидија (ред.)	Трета македонско-словенечка конференција, Охрид, 2007, (Зборник на трудови)	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје	2009
	3.		Научни трудови со контрастивна проблематика меѓу словенечкиот и македонскиот јазик и македонскиот и јужнословенските, односно словенските јазици; како и научни монографии и статии од други македонски и странски автори со оваа проблематика (во зборници, научни списанија) во договор со кандидатот		

1.	Наслов на наставниот предмет	ИЗБРАНИ ТЕМИ ОД КОНТРАСТИВНАТА АНАЛИЗА МЕЃУ МАКЕДОНСКИОТ И ХРВАТСКИОТ ЈАЗИК И КУЛТУРА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра за македонски јазик и јужнословенски јазици			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година 2 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	проф. д-р Људмил Спасов			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Основна цел е да се совладаат начините на јазичното споредување на јазиците од јужнословенската група, како и да се проучи контекстот на нивната стандардизација.				
11.	Содржина на предметната програма: Се споредуваат стандардните јазици на фонолошко, граматичко и лексичко рамниште. Исто така се споредува нивниот историски развој, имајќи ги предвид културолошките и историските разлики и сличности. Се покажуваат начините на стандардизација на секој јазик одделно.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часа			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часа	
		16.2	Самостојни задачи	35 часа	
		16.3	Домашно учење	100 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	50 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	40 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	предметот да е запошан во соодветен семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски / хрватски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				

22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Lada Badurina, Ivo Pranjković, Josip Silić	<i>Jezični varijeteti i nacionalni identiteti</i>	Disput, Zagreb	2009
	2.	Marko Samardžija	<i>Iz triju stoljeća hrvatskoga standardnog jezika</i>	Hrvatska sveučilišna naklada Zagreb,	2004
	3.				
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Ljudmil Spasov	„Pomaže li nam moliškohrvatski jezik da podrobno razmotrimo pojam "balkanistike" u znanosti?“ Peti hrvatski slavistički kongres, Zbornik radova s Međunarodnoga znanstvenog skupa u Rijeci, 7-10 rujna 2010. 157-165.	Rijeka: Filozofski fakultet	2012
	2.	Људмил Спасов, Елизабета Ралповска, Милица Петрушевска	„Usporedba pravopisnih i slovopisnih rješenja hrvatske i makedonske jezične prakse u drugoj polovici XIX. stoljeća i prvoj polovici XX. stoljeća: morfonološko naspram fonološkoga pisanja“.	Zbornik „Riječki filološki dani 10“, 27-29.11.2014. Rijeka: Filozofski fakultet, 2015, 381-394.	
	3.	Људмил Спасов, Желимир Циглар	<i>Хрватско-македонска – македонско – хрватска читанка 1</i>	Магор, Скопје	2011
4.	Људмил Спасов, Томислав Ќуџиќ	<i>Хрватско-македонска – македонско – хрватска читанка 2</i>	Магор, Скопје	2016	
	5.				